IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 4)**

z dnia 8 stycznia 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 4)

8 stycznia 2020 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2020 r.;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jan Dziedziczak** pełnomocnik rządu ds. Polonii i Polaków za granicą, **Edmund Lewandowski** dyrektor warszawskiego biura organizacji Coalition of Polish Americans.

W posiedzeniu wzięli udział pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski** oraz **Leszek Jasiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dzień dobry, witam serdecznie. Pierwsze posiedzenie w nowym roku pozwolę sobie zacząć od życzeń dla wszystkich członków i pracowników naszej Komisji, pomyślności w 2020 r., dobrej wspólnej pracy.

Otwieram posiedzenie Komisji Łączności z Polakami za Granicą.

Porządek dzienny przewiduje dwa punkty. W pierwszym punkcie rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2020 r. – przedstawia przewodniczący Komisji. W punkcie drugim – sprawy bieżące.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Sprzeciwu nie słyszę. Możemy zatem przystąpić do realizacji programu.

Szanowni państwo, plan pracy na okres od 1 stycznia do 31 lipca, czyli na pierwsze półroczne bieżącego roku, zawiera zestawienie najważniejszych tematów zaproponowanych przez prezydium Komisji, a także jej członków. Propozycje zgłoszone przez posłów na ostatnim posiedzeniu również zostały uwzględnione.

Plan zawiera najważniejsze tematy z zakresu współpracy z rodakami zamieszkałymi za granicą, ich edukacji, a także realizacji najważniejszych ustaw. Jeżeli zajdzie stosowna potrzeba prezydium Komisji zwoła posiedzenie na temat innych spraw dotyczących Polaków za granicą. Plan jest, jak wiadomo, wytyczną dla Komisji. Zawsze, jeżeli jest taka potrzeba, na wniosek członków Komisji, a także z inicjatywy prezydium możemy ten plan uzupełnić o inne tematy.

Pozwólcie państwo, że w kilku zdaniach go przedstawię. Macie państwo ten plan przed sobą. Zaczynamy – wydaje się to najsensowniejsze – od informacji Ministra Spraw Zagranicznych na temat głównych celów w kierunku współpracy z Polonią i Polakami za granicą, czyli nad prezentacją generalnych zasad polityki polonijnej.

W lutym głównie będziemy zajmowali się kwestią nauki, nauczania języka polskiego. Informacja Ministra Edukacji Narodowej na temat głównych celów i kierunków wspierania nauczania języka polskiego wśród Polaków i Polonii za granicą. Potem Wyspy Brytyjskie i Islandia, czyli nauczanie języka polskiego w tych krajach.

W marcu zajęlibyśmy się informacją na temat stanu realizacji ustawy Karta Polaka oraz stanu realizacji ustawy o repatriacji, czyli tematy związane głównie ze Wschodem, choć jak wiadomo, jeżeli chodzi o Kartę Polaka już nie tylko z Polakami na Wschodzie.

W kwietniu kultura, informacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na temat działalności Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą

„Polonika" oraz informacja prezesa Telewizji Polskiej na temat aktualnej sytuacji działalności TVP Polonia.

W maju informacja prezesa Związku Polaków na Białorusi na temat działalności organizacji i sytuacji Polaków na Białorusi. Informacja prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" na temat działalności stowarzyszenia oraz informacja prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" na temat stanu realizacji inwestycji Domu Polskiego we Lwowie.

W czerwcu dwie kolejne, wielkie organizacje pomocowe, czyli informacja o działalności Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" oraz Fundacji Wolność i Demokracja. Na drugim czerwcowym posiedzeniu informacja na temat sytuacji Polonii w krajach Ameryki Południowej oraz na temat stanu bieżącego i opieki nad polskimi nekropoliami poza granicami kraju.

W lipcu na pierwszym posiedzeniu dwa kraje bałtyckie Łotwa i Estonia. W lipcu na drugim posiedzeniu informacja na temat sytuacji emigrantów zarobkowych i najnowszej emigracji w krajach Europy Zachodniej oraz działań państwa polskiego wspierających te społeczności. Na tym samym posiedzeniu informacja na temat możliwości unikania podwójnego opodatkowania emerytur i rent wypłacanych Polakom zamieszkałym w USA oraz osobom, które wróciły do Polski i pobierają świadczenia emerytalne i rentowe, do których prawo nabyły w Stanach Zjednoczonych.

Planowane ważniejsze kontakty międzynarodowe Komisji, to oczywiście udział członków Komisji i prezydium Komisji w organizowanych przez środowiska polonijne uroczystościach patriotycznych, rocznicowych, spotkaniach okolicznościowych. W tym zakresie będziemy na bieżąco podejmowali decyzje, co do naszej aktywności. Delegacja Komisji do jednego z krajów Unii Europejskiej, charakteryzującego się dużą liczbą polskich emigrantów zarobkowych. Myślę, że decyzję podejmiemy prezydialnie. Na pewno po Brexicie warto będzie się przyjrzeć sytuacji na Wyspach Brytyjskich – to tylko sugestia, ale…

Trzy wyjazdy zagraniczne. Białoruś, to chcielibyśmy zrealizować w marcu. Byłem teraz na zaproszenie Związku Polaków na Białorusi na spotkaniu opłatkowym w Grodnie i Mohylewie. Warto tam pojechać, jest wiele potrzeb. Myślę, że warto pojechać, spotkać się z naszymi rodakami na Białorusi, zwłaszcza, że nie jest to wielka odległość i naprawdę może duża część członków Komisji, w zasadzie wszyscy chętni mogliby w tym wziąć udział. Łotwa i Estonia, czyli dwa kraje bałtyckie. Również ambitnie zapisujemy Brazylia (Kurytyba), lipiec 2020 r. – jeżeli udałoby się to zorganizować. Zobaczymy, jak pani marszałek będzie podchodzić do naszych inicjatyw.

Szanowni państwo, to jest plan. Uważam, że to jest ambitne przedłożenie. Mam nadzieję, że uda się wszystko zorganizować. Przypomnę, że jeszcze dojdą do tego wysłuchania kandydatów na konsulów. Sądzę też, że pojawiają się kwestie innych tematów bieżących, więc myślę, że ambitnie zakreślamy sobie nasze przedsięwzięcia na pierwsze półrocze.

Bardzo proszę, czy są uwagi ze strony państwa posłów? Bardzo proszę, pani poseł Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Zgłaszałam tematy, których niewiele zostało uwzględnionych, ale to rozumiem, bo przecież jesteśmy w takiej czteroletniej procedurze, więc będzie można się pochylić nad różnymi w ciągu tego czasu. Natomiast chciałabym prosić o ten lutowy temat, o jego doprecyzowanie, bowiem mam dwie uwagi. Jedną uwagę ogólną, otóż tam gdzie jest informacja, mnie się wydaje, że nie potrzeba nam opowiadać, sami jesteśmy w stanie czytać. Bardzo bym prosiła, panie przewodniczący, żebyśmy jednak otrzymywali wcześniej informacje na piśmie, a potem podczas Komisji, żeby była dyskusja. W przeciwnym wypadku, to będziemy tylko wysłuchującymi, ale my się nie mamy uczyć, mamy rozwiązywać problemy. Taką jest ta Komisja. Komisja Łączności z Polakami za Granicą jest komisją, w której nie ma wielu ustaw, natomiast jest wiele, wiele problemów różnych środowisk, nad którymi się powinniśmy pochylać i które wywołują te tematy.

Była to uwaga natury ogólnej, takiej systemowej czy metodologicznej, natomiast szczegółowe mam dwie uwagi. Pierwsza dotyczy lutego i punktu informacja Ministra Edukacji Narodowej – myślę, że także Ministerstwa Spraw Zagranicznych – na temat

głównych celów i kierunków wspierania nauczania języka polskiego. To bardzo dobrze, akurat jest to moje *idée fixe* i cieszę się, że ten temat jest. Natomiast prosiłam o uszczegółowienie i będę o to prosiła, ze szczególnym uwzględnieniem przeprowadzanych szkoleń. Dlaczego? Powtórzę raz jeszcze, aż do znudzenia będę powtarzała, ponieważ na te szkolenia idą ogromne pieniądze. Bardzo wiele organizacji nie otrzymuje środków na ważne dla nich zadania, na ważne imprezy, a idą ogromne środki na szkolenia. Szkolenia są powielane, więc chciałabym, żeby zebrać te wszystkie instytucje, które szkolą, zakresy, w których szkolą, bo bardzo się boję, że się okaże, że szkolenia są identyczne, powielane – to zresztą w dużej mierze wiem.

Natomiast potrzeba szkoleń nieco innego rodzaju. Obiecuję, że jeśli ten punkt będzie i go załatwimy, nie będę tego powtarzała. Jednak powtórzę raz jeszcze, jeśli się dzieci polskich nie uczy, nie przekazuje im się wiedzy o systemie, nie uczy się w sposób funkcjonalny systemu języka polskiego, to dziecko przestaje się porozumiewać językiem polskim w wieku lat 9., 10. czy 11. Raczej 10., bowiem mówi bardzo niedobrze, mówi z tak wielkimi błędami, porozumiewa się… Ma nawet duży zasób językowy, ale nie umie łączyć wyrazów, nie zna w ogóle podstaw składni polskiej i to uniemożliwia mu poważne budowanie wypowiedzi – zniechęca się, przestaje mówić.

Tak naprawdę, taka wiedza też będzie dla nas ciekawa, ile uczy się tych nastolatków. Uczą się dzieci małe 6-10 lat, a potem coraz mniej. Z tego powodu – jest to jeden, ale jeden z bardzo ważnych powodów – stąd możemy temu przeciwdziałać w ten sposób, że możemy wyszkolić. Musimy położyć nacisk i przekazać środki na tworzenie poradników metodycznych, na przeprowadzenie szkoleń, właśnie szkoleń z rodzaju nowoczesnego nauczania metodą komunikacyjną, ale uczenia, mówiąc prosto, gramatyki.

Panie przewodniczący, z gorącą prośbą o informacje: jakie instytucje szkolą; w jakim zakresie są prowadzone szkolenia; kto szkoli, czyli szkoleniowcy, czy są to osoby do tego należycie przygotowane. Winniśmy otrzymać choćby te trzy informacje, żeby spojrzeć na ten problem – i to spojrzeć na ten problem oczyma dziecka, do którego kierowany jest ten ogromny skądinąd strumień pieniędzy. Jest to jedna sprawa.

Druga sprawa, ogromna prośba. W kwietniu będziemy mówili o Narodowym Instytucie Polskiego Dziedzictwa Kulturowego – to bardzo ważne. Mamy dziedzictwo, a przypomnę, dziedzictwo to jest Muzeum 2 Korpusu Polskiego na Monte Cassino. Obok muzeum jest ohydny parking – mówię to po raz któryś. Chyba nie jest to trudny problem do rozwiązania dla rządu polskiego? Proszę o to, żebyśmy wreszcie otrzymali informację, że problem jest rozwiązany, bo można go rozwiązać. Jeśli nie będzie mógł tego rozwiązać rząd polski, to może komisja własna… Naprawdę są to niewielkie środki. Jest firma i jest człowiek, któremu jeśli się odrobinę zapłaci, to ten parking będzie błyszczał. Przynosi nam to wstyd, jako Polakom. Wszyscy twierdzą: to nie jest nasze, to jest miasta Cassino i benedyktynów. Włosi sprzątają tam niechlujnie, papiery i inne brzydkie rzeczy się poniewierają, ale Włosi tak sprzątają. Musi być ktoś, kto posprząta, bo inaczej o Polakach mówi się: jakimi Polacy są brudasami, mają cmentarz, mają muzeum, a nie umieją posprzątać parkingu. Powiadam to po raz trzeci, jest to wniosek i wielka prośba. Pani dyrektor tego muzeum mówi: „Sama temu panu nie zapłacę, ale on nie chce wiele, bo on dba o cały cmentarz". Dzisiaj mówimy o budżecie, więc może rząd polski będzie stać na rozwiązanie tego problemu?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Dwie kwestie z wielką prośbą.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Od razu pozwolę sobie odnieść się na bieżąco. Jeżeli chodzi o wniosek, aby informacje rządowe były przedstawiane w formie pisemnej, to jest to całkowicie oczywiste i w naszych wnioskach do rządu o informacje będziemy to podkreślać.

Jeżeli chodzi o kwestie uszczegółowienia informacji dotyczącej głównych celów i kierunków wspierania nauczania języka polskiego – rozumiem, że pan sekretarz wynotował

te szczególne kwestie – również we wniosku do rządu o udzielenie informacji zawrzemy te szczególne zapytania.

Jeżeli chodzi o Monte Cassino, to myślę, że dobrą okazją do poruszenia tego tematu jest temat drugiej Komisji czerwcowej o bieżącym stanie i opiece nad polskimi nekropoliami poza granicami kraju. Wydaje się być to właściwe miejsce, żeby ten temat poruszyć.

Pan poseł Mieczysław Baszko, bardzo proszę.

Poseł Mieczysław Baszko (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, w planie pracy Komisji w maju jest informacja o sytuacji na Białorusi przedstawiana przez Związek Polaków na Białorusi.

Chcę żeby dopisać, aby uczestniczyła w tym też Macierz Szkolna i stowarzyszenia, które nauczają języka polskiego i historii. Na Komisję powinna być także zapraszana Polska Macierz Szkolna i stowarzyszenia, które pomagają, kształcą i nauczają języka polskiego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kostuś był pierwszy, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Dziękuję bardzo. Przedłożony i omówiony przez pana przewodniczącego plan pracy Komisji na pierwsze półrocze jest przemyślany, dobry, jak pan przewodniczący to określił, ambitny. Jednakże w kontekście ostatnich wydarzeń z dni i tygodni, pozwalam sobie zaproponować wprowadzenie dwóch tematów, które w mojej opinii wymagają omówienia jeszcze w pierwszym półroczu tego roku.

Pierwszy temat dotyczy sytuacji Polaków mieszkających w Australii. Nie muszę tutaj tłumaczyć uzasadnienia, płonie cały kontynent, giną ludzie. Warto przy tej okazji odnotować, że 200 tys. osób w Australii, to osoby pochodzenia polskiego, z tego 20% urodziło się w Polsce. Dlatego omówienie tego tematu uważam za ważne i niezbędne jeszcze w tym roku. Jest to sprawa pierwsza.

Sprawa druga, panie przewodniczący, to sytuacja Polaków mieszkających na Litwie. Tego tematu w pierwszym półroczu nie ma. Natomiast cały czas jesteśmy zaskakiwani, jesteśmy zaniepokojeni kolejnymi zdarzeniami, kolejnymi decyzjami władz litewskich, jeżeli chodzi o funkcjonowanie polskich szkół, o zamykanie placówek, które edukują, które uczą języka polskiego. To po pierwsze.

Po drugie, niepokojącym jest również fakt, że od kilku miesięcy nastąpiło wstrzymanie funkcjonowania niektórych polskich mediów na Litwie.

Sprawa relacji polsko-litewskich w kontekście funkcjonowania Polonii, naszych rodaków była wielokrotnie omawiana podczas ostatnich czterech lat działalności Komisji. Uważam, że ten temat w kontekście tych zdarzeń i niepokojących informacji, które otrzymujemy chociażby od Związku Polaków mieszkających na Litwie, wymagają pilnego omówienia – jeszcze w tym półroczu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Pan poseł Winnicki, bardzo proszę.

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):

Właściwie po wypowiedziach pana posła Baszko i pana posła Kostusia, to uzupełniając, chciałem tylko do nich dołączyć i podpisać się pod ich głosami. Musimy pamiętać jedną rzecz, zwłaszcza w kontekście dwóch państw Białorusi i Litwy. Obecnie poza granicami Polski właściwie Wileńszczyzna i Grodzieńszczyzna to jedyne dwa obszary zwartego osadnictwa polskiego od setek lat poza granicami naszego kraju.

Pełnomocnik rządu ds. Polonii i Polaków za granicą Jan Dziedziczak:

Jeszcze Śląsk Cieszyński.

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):

Oczywiście Śląsk Cieszyński też, zgoda. Natomiast tutaj jest nieporównanie większa skala.

W moim przekonaniu musimy przyłożyć szczególną wagę do tych państw i sytuacji polskiej mniejszości właśnie na Kresach. W tym kontekście pełna zgoda, że powinniśmy zapraszać i rozmawiać nie tylko ze Związkiem Polaków na Białorusi, ponieważ całe życie polonijne nie koncentruje się tylko w Związku Polaków na Białorusi. Jest ogromna praca wykonywana przez Macierz Szkolną. Jest ogromna praca wykonywana przez inne organizacje i instytucje i warto poszerzać ten horyzont. Nie dlatego, że to jest jakikolwiek atak na panią Andżelikę Borys, tylko po prostu dlatego, że życie polskie na Białorusi jest bogatsze niż pani Andżelika Borys, po prostu. Trzeba mieć tego świadomość i trzeba rozmawiać z szeregiem instytucji, które bardzo poważnie i szeroko działają wśród Polaków na Białorusi. Jest to pierwsza rzecz.

Druga rzecz, bardzo pilna wydaje się też sprawa litewska i poruszanie tematu Polaków na Litwie, być może nawet z wyjazdowym posiedzeniem Komisji. Dlatego przypomnę szanowni państwo, że w zeszłym roku w maju obchodziliśmy 30 lat Związku Polaków na Litwie. 30 lat Związku Polaków na Litwie to 10 tys. Polaków na ulicach Wilna w kolorowym, pięknym przemarszu, potem 800 osób na gali Związku Polaków na Litwie. Proszę państwa, niestety odbyło się to bez reprezentanta pana prezydenta, pana premiera. Nie było nikogo z Kancelarii Sejmu, wysłanego przez Sejm, nikogo z Senatu. Byłem jedynym reprezentantem parlamentu Rzeczypospolitej, właściwie w swoim imieniu, w imieniu swojego ugrupowania politycznego, a nie w imieniu Sejmu.

Mamy do czynienia z konfliktem ze Związkiem Polaków na Litwie. Z bardzo też złym traktowaniem Związku Polaków na Litwie i Akcji Wyborczej Polaków na Litwie przez obecną władzę w minionej kadencji, ze skandalicznym zachowaniem, jak np. marszałka Karczewskiego w ubiegłej kadencji wobec niektórych przedstawicieli mniejszości polskiej na Litwie. Dlatego jako Komisja musimy podjąć trud dialogu na szczeblu rząd – największe organizacje polskie na Litwie. Jest to jedyne państwo, gdzie mamy swoich reprezentantów w parlamencie tego państwa, gdzie są dwa samorządy, dwa rejony, które Polacy kontrolują, gdzie mamy radnych w Wilnie, jako Polacy – nie jako Polska, tylko jako Polacy – więc to jest, moim zdaniem, bardzo pilne.

Z drugiej strony działania lituanizacyjne. Pełzająca od 30 lat lituanizacja ani na moment nie jest przerywana. Przykładem jest likwidacja, w tej chwili wstrzymana, jedynej szkoły z polskim językiem nauczania w rejonie święciańskim. Dobrze powiedziałem? Tak, w święciańskim. W gimnazjum zapełnionym Polakami, które właśnie władza litewska po raz kolejny próbowała zlikwidować. Proszę państwa moim zdaniem, to jest jeden z tych naszych naprawdę strategicznych kierunków.

Apeluję, tak samo jak mamy spotkanie ze Związkiem Polaków na Białorusi, o to żeby poszerzyć to spektrum dyskusji o inne organizacje polskie na Białorusi, żeby też… Czy też zaprosić Związek Polaków na Litwie do nas, do Warszawy, albo żeby w sposób jak najbardziej pilny wybrać się do Wilna – to nie jest daleko – z delegacją Komisji jeszcze w tym półroczu. Jest to mój wniosek. Nawet bardzo prosiłbym o przegłosowanie, czy po prostu, poważne potraktowanie tego, bo będę przypominał się z tym tematem.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Panie pośle, nie ma potrzeby, wszyscy mamy świadomość, że kwestia sytuacji Polaków na Litwie jest wspólna i wszyscy mamy świadomość niepokojących procesów, które możemy tam obserwować.

Moja propozycja jest taka, aby ten temat dołączyć do punktu lipcowego, gdzie omawiamy Łotwę i Estonię. Łotwa i Estonia to nie są wielkie tematy. W pierwszym punkcie posiedzenia Komisji byśmy wpisali sytuację Polaków na Litwie?

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (Lewica):

Nie da się wcześniej?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Da się. Poproszę prezydium o opinię i zawsze możemy przesunąć – po prostu, zamienić kolejność realizacji punktów.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (Lewica):

Albo czas.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Dobrze. Jeżeli taka jest wola ze strony Komisji, to możemy ten temat…

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):
Przepraszam, jeśli mogę poprosić, sugestia techniczna. Poseł Rzymkowski wskazuje, że w marcu mamy informację na temat realizacji Karty Polaka i informację na temat repatriacji. Może zbić to w blok i w związku z tym wygospodarować czas?

Poseł Joanna Fabisiak (KO):
Nie, nie.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Panie pośle, uważam, że temat sytuacji Polaków na Litwie jest tak obszerny, że warto byłoby mu poświęcić oddzielną Komisję.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (Lewica):
Zdecydowanie.

Poseł Tadeusz Aziewicz (KO):
Edukacja też będzie.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Przyjmuję, że włączamy do planu. Rozumiem, że intencją Komisji jest, żeby było jak najszybciej, tak? Czyli na luty. Czyli na luty włączamy do…

Poseł Tadeusz Aziewicz (KO):
Na całe posiedzenie.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):
Dwa posiedzenia w lutym, więc…

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Złożyłbym propozycję dwóch posiedzeń w lutym – edukacyjne i poświęcone sytuacji Polaków na Litwie…

Poseł Robert Winnicki (Konfederacja):
Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Proszę bardzo. Pan poseł Sonik, bardzo proszę.

Poseł Bogusław Sonik (KO):
Sugerowałbym, aby pan przewodniczący podjął kontakt z Agencją Praw Podstawowych. Jest to agencja powołana do tego, aby badać przestrzeganie swobód obywatelskich, praw mniejszości w Unii Europejskiej z siedzibą w Wiedniu. Najprostszy kontakt jest przez polskiego przedstawiciela, dlatego, że w radzie zasiada polski przedstawiciel wskazany przez rząd. Nie wiem kto w tej chwili nim jest, ale być może warto, żeby po prostu przybył na spotkanie Komisji poświęcone właśnie tym sprawom, żeby mu przedstawić lub żeby sam zapoznał się z omawianymi problemami i zaproponował lub powiedział, co może zrobić, jako członek Rady Agencji Praw Podstawowych i jakie działania mogą podjąć w tej sprawie w Wiedniu.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Dziękuję bardzo. Uważam, że to bardzo trafna uwaga. Rozumiem, że panu posłowi chodzi o posiedzenie poświęcone sytuacji Polaków na Litwie?

Poseł Bogusław Sonik (KO):
Po prostu, chyba najlepiej by było, gdyby usłyszał…

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):
Tak, bo kraj Unii Europejskiej, więc jak najbardziej warto zaprosić. Zwrócimy się do rządu, żeby wskazał przedstawiciela.

Pani poseł Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Nie tyle do planu pracy, bo on właściwie został uzgodniony, co do sposobu procedowania. Wydaje mi się, że tam gdzie jest przedstawianie sytuacji w jakimś kraju warto byłoby, żeby był nie tylko przedstawiciel ministerstwa, ale także przedstawiciele danego kraju. Oczywiście może się to wydawać bardzo trudne, ale nie jest niemożliwe, bo np. jeśli będziemy mówili o Ameryce Łacińskiej, to ich kontakt z Polską jest bardzo utrudniony. Rzadko bywają z Ameryki Południowej, niemniej bywają w Polsce. Jeśli będą wiedzieli z wyprzedzeniem, że będzie taki temat, to z pewnością tak sobie zorganizują czas, że będą mogli uczestniczyć w posiedzeniu.

Natomiast wydaje mi się, i to jest pewna praktyka, że zawsze powinien być również ktoś, kto od drugiej strony… Powiedzenie, że punkt widzenia zależy od miejsca siedzenia, nie jest bezpodstawne. Inaczej widzą to przedstawiciele ministerstwa, inaczej ludzie, którzy doświadczają pewnych trudności i sytuacji. Sądzę, że wówczas informacja będzie pełniejsza i na pewno da więcej całej Komisji. Na przykład, nauczyciele z Ameryki Południowej będą w ostatnim tygodniu marca. Są różne wydarzenia, organizowane przez różne organizacje pozarządowe. Jeśli by zebrać te informacje, to okaże się, że jest to bezkosztowo, bo oni i tak przyjeżdżają, a zatem mogliby uczestniczyć w posiedzeniu Komisji. Czyli byłaby to tylko sprawa organizacyjna do dogrania, ale bezwzględnie wzbogacająca naszą dyskusję. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję pani poseł. Wydaje mi się, że to również jest absolutnie oczywista sprawa, żeby na punkty omawiające sytuację Polaków w konkretnych krajach zapraszać przedstawicieli organizacji polonijnych czy polskich w tych państwach, jak również organizacje, które w Polsce zajmują się udzielaniem pomocy Polakom w tych krajach. Myślę, że o ile będzie możliwe, bardzo chętnie będziemy gościć naszych rodaków z zagranicy na posiedzeniach Komisji.

Czy są jeszcze zgłoszenia?

Głos z sali:

Chciałem…

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Przepraszam, ale w formule dziennikarskiej wystąpienia nie są możliwe, ewentualnie w sprawach różnych.

Szanowni państwo chciałem w takim razie poddać pod głosowanie plan pracy.

Kto jest za przyjęciem planu pracy Komisji Łączności z Polakami za Granicą na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2020 r.?

Poseł Mieczysław Baszko (PiS):

Z tymi poprawkami?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Z poprawkami, które zostały dzisiaj zgłoszone. Bardzo proszę o podniesienie ręki.

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

28 głosów za.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Kto jest przeciw? (0)

Nie widzę.

Kto się wstrzymał? (0)

Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie przyjęła plan pracy na pierwsze półrocze 2020 r. Dziękuję bardzo za jednomyślność.

Czy w sprawach różnych, w sprawach bieżących ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Dyrektor warszawskiego biura Coalition of Polish Americans Edmund Lewandowski:

Chciałbym się państwu przedstawić. Jestem przedstawicielem Polonii amerykańskiej Coalition of Polish Americans. Jestem tam *border directors*. Jedną nogą już jestem w Polsce i chciałbym uczestniczyć w posiedzeniach. Od razu chciałbym również zaapelować, żeby zająć się sprawami emerytur i The Windfall Elimination Provision, które są bolączką, trochę wcześniej niż jest w planie.

Stworzyliśmy zespół w Coalition of Polish Americans. Mamy pięcioosobowy zespół, trzy osoby z Chicago, jedna osoba z Nowego Jorku i ja. Mieszkałem w Kalifornii od 1984 r. Jestem teraz na emeryturze i dzięki temu mogę tutaj być. Chciałbym służyć ekspertyzą. Byłem również nauczycielem w polskiej szkole sobotniej. Mam dwoje dzieci urodzonych w San Francisco. Obydwoje mówią super po polsku. Oferuję swoją pomoc i postaram się być u państwa na Komisjach. Jeszcze raz moje nazwisko – Edmund Lewandowski. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś głosy?

Jeżeli nie ma, uznaję porządek obrad za wyczerpany.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.